

НАЯВНІСТЬ/ВІДСУТНІСТЬ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ НА ОКРЕМИХ БАКАЛАВРСЬКИХ ОСВІТНІХ ПРОГРАМАХ З «КЛАСИЧНИХ» СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Аналітична довідка

Підготували Григорій Рій, Вероніка Крижановська та Євген Ніколаєв у червні 2024 р.

Документ висвітлює наявність або відсутність освітніх компонентів психолого-педагогічного циклу, що дозволяють здійснювати підготовку вчителів, на окремих бакалаврських освітніх програмах (далі — ОП) з таких спеціальностей (спеціалізацій):

- 032 Історія та археологія
- 035.01 Філологія (Українська мова та література)
- 035.041 Германські мови та літератури, перша — англійська
- 091 Біологія та біохімія
- 102 Хімія
- 104 Фізика та астрономія
- 106 Географія
- 111 Математика

Для огляду за кожною спеціальністю чи спеціалізацією обрано по п'ять закладів вищої освіти (далі — ЗВО), які мають найбільшу кількість студентів на відповідних освітніх програмах. Кількість вступників у 2023 р. включає осіб, зарахованих на основі повної загальної середньої освіти; цей показник подано за даними Єдиної державної електронної бази з питань освіти. Враховано географічний критерій: обрані ЗВО розташовано у різних регіонах України; у розрізі кожної спеціальності чи спеціалізації розглядаються ОП тільки одного ЗВО з одного населеного пункту. До вибірки не включено освітні програми Університету Грінченка.

Загальний висновок з представленої на наступних таблицях інформації: підготовка здобувачів до працевлаштування у сфері освіти на «класичних» спеціальностях бакалаврського рівня загалом цілеспрямовано не здійснюється.

Умовні скорочення:

ЗВО Заклад вищої освіти

ОК Освітній компонент

ОП Освітня програма

Як цитувати:

Рій Г., Крижановська В., Ніколаєв Є. Наявність/відсутність психолого-педагогічної підготовки на окремих бакалаврських освітніх програмах з «класичних» спеціальностей : Аналітична довідка. Київ, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 2024. 12 с. URL: <https://osvitanalityka.kubg.edu.ua/teachers>.

032 Історія та археологія

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка		
Назва ОП	<ul style="list-style-type: none"> • Американістика та європейські студії (з поглибленим вивченням іноземних мов) • Історія України та культурна антропологія (з поглибленим вивченням іноземної мови) • Світове українство в цивілізаційному поступі (з поглибленим вивченням іноземних мов) • Східноєвропейські історичні студії • Сходознавство 	<ul style="list-style-type: none"> • Історія мистецтв • Краєзнавство, екскурсознавство та історико-культурний туризм • Практична (публічна) історія (з поглибленим вивченням іноземних мов) 	<ul style="list-style-type: none"> • Археологія та преісторія
Кількість вступників у 2023 р.	41 + 46 + 10 + 11 + 8 = 116	22 + 4 + 12 = 38	12
Вказівка в ОП про придатність до працевлаштування в закладах освіти	відсутня	наявна	відсутня
Психолого-педагогічні дисципліни серед обов'язкових ОК	відсутні	відсутні	відсутні
Психолого-педагогічні дисципліни серед вибіркових ОК	відсутні	відсутні	Музейна педагогіка — 3 кредити. Культурно-освітня робота музеїв — 4 кредити.
Наявність/відсутність педагогічної практики	відсутня	відсутня	відсутня
Присвоєння випускникам професійної кваліфікації вчителя	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється

032 Історія та археологія

Назва ЗВО	Львівський національний університет імені Івана Франка	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Назва ОП	Історія та археологія	Історія та археологія	Історія та археологія	Історія та археологія
Кількість вступників у 2023 р.	102	65	39	49
Вказівка в ОП про придатність до працевлаштування в закладах освіти	відсутня	наявна	наявна	відсутня
Психолого-педагогічні дисципліни серед обов'язкових ОК	відсутні	Методика викладання історії — 4 кредити.	Методика викладання історії в школі та сучасні інформаційні технології — 4 кредити.	відсутня
Психолого-педагогічні дисципліни серед вибіркових ОК	відсутні	відсутні	Психологія — 3 кредити. Педагогіка з основами педмайстерності — 4 кредити. Застосування новітніх технологій у викладанні історії — 3 кредити.	відсутні
Наявність/відсутність педагогічної практики	відсутня	наявна, 5 кредитів	наявна, 6 кредитів	відсутня
Присвоєння випускникам професійної кваліфікації вчителя	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється

035.01 Філологія (Українська мова та література)

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	Львівський національний університет імені Івана Франка	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ОП	<ul style="list-style-type: none"> • Літературна творчість, українська мова і література та англійська мова • Українська і англійська мови: переклад та редагування • Українська мова і література та західноєвропейська мова 	<ul style="list-style-type: none"> • Літературна творчість • Українська мова та література • Українська мова та література, українська мова як іноземна 	Українська мова та література	<ul style="list-style-type: none"> • Українська мова і література • Українська мова і література та англійська мова Українська мова і література, літературне редагування	Українська мова та література
Кількість вступників у 2023 р.	22 + 42 + 68 = 132	14 + 103 + 12 = 129	25	18 + 22 + 13 = 53	36
Вказівка в ОП про придатність до працевлаштування в закладах освіти	відсутня	наявна	відсутня	наявна	наявна
Психолого-педагогічні дисципліни серед обов'язкових ОК	відсутні	Методика викладання української мови — 3 кредити. Психологія — 3 кредити. Педагогіка — 3 кредити.	відсутні	Психологія — 3 кредити. Основи педагогіки та метод. виховної роботи — 3 кредити. Методика викладання української мови — 5 кредитів.	Психологія загальна, педагогічна та вікова — 5 кредитів. Педагогіка з основами педмайстерності — 5 кредитів. Методика викладання української мови — 4 кредити.

		Методика викладання української літератури — 3 кредити.		Методика викладання української літератури — 5 кредитів.	Методика викладання української літератури — 4 кредити.
Психолого-педагогічні дисципліни серед вибіркових ОК	відсутні	відсутні	відсутні	відсутні	відсутні
Наявність/відсутність педагогічної практики	відсутня	наявна, 9 кредитів	відсутня	наявна, 6 кредитів	наявна, 6 кредитів
Присвоєння випускникам професійної кваліфікації вчителя	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється
Особливості атестації					Атестаційний екзамен з методики викладання української мови і літератури

035.041 Германські мови та літератури, перша — англійська

Назва ЗВО	Львівський національний університет імені Івана Франка	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	Запорізький національний університет	Київський національний лінгвістичний університет	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ОП	Англійська та друга іноземні мови і літератури	Англійська мова і література	Мова і література (англійська)	Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад	Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови
Кількість вступників у 2023 р.	259	167	48	72	183
Вказівка в ОП про придатність до працевлаштування в закладах освіти	наявна	наявна	наявна	наявна	наявна
Психолого-педагогічні дисципліни серед обов'язкових ОК	Педагогіка — 3 кредити. Методика навчання іноземної мови — 4 кредити.	Методика викладання основної іноземної мови — 3 кредити.	Методика викладання іноземних мов — 6 кредитів.	Педагогіка та методика навчання іноземних мов — 3 кредити.	відсутні
Психолого-педагогічні дисципліни серед вибіркових ОК	Сучасні методи та ресурси викладання англійської мови — 3 кредити. Психолінгвістика та лінгвометодика — 3 кредити. Інтеркультурні аспекти вивчення іноземних мов — 3 кредити. Вікова дидактика англійської мови — 3 кредити.	Інформаційні технології в освіті — 3 кредити. Педагогіка — 3 кредити. Основи педагогічної майстерності — 3 кредити. Загальна психологія — 3 кредити. ІКТ у навчанні та викладанні іноземної мови — 3 кредити.	відсутні	Дисципліна за вибором з психології, педагогіки, методики навчання іноземних мов — 3 кредити.	відсутні

	Педагогічна граматика — 3 кредити. Менеджмент навчального процесу та медіаметодика — 3 кредити.	Психологія особистості — 3 кредити. Вступ до предметно-мовного інтегрованого навчання — 3 кредити.			
Наявність/відсутність педагогічної практики	наявна, 6 кредитів.	наявна, 9 кредитів.	наявна, 9 кредитів.	наявна, 4 кредити.	відсутня
Присвоєння випускникам професійної кваліфікації вчителя	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється
Особливості атестації		Атестація з основної іноземної мови та методики її викладання.			

091 Біологія та біохімія

Назва ЗВО	Волинський національний університет імені Лесі Українки	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	Львівський національний університет імені Івана Франка	Запорізький національний університет
Назва ОП	Біологія	<ul style="list-style-type: none"> • Біохімія та фізіологія • Мікробіологія та вірусологія • Системна біологія та гідробіоресурси • Біорізноманіття та ландшафтний дизайн 	Біологія	Біологія	Біологія
Кількість вступників у 2023 р.	10	4 + 7 + 9 + 10 = 30	111	63	7
Вказівка в ОП про придатність до працевлаштування в закладах освіти	відсутня	відсутня	відсутня	відсутня	відсутня
Психолого-педагогічні дисципліни серед обов'язкових ОК	відсутні	відсутні	відсутні	відсутні	Основи педагогіки та психології — 3 кр. Методика викладання біології — 4 кр. Вікова фізіологія та шкільна гігієна — 5 кр.
Псих.-пед. дисципліни серед вибіркових ОК	відсутні	відсутні	відсутні	відсутні	відсутні
Наявність/відсутність педагогічної практики	відсутня	відсутня	відсутня	відсутня	відсутня
Присвоєння професійної кваліфікації вчителя	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється

102 Хімія

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	Львівський національний університет імені Івана Франка	Житомирський державний університет імені Івана Франка
Назва ОП	Хімія	Хімія	Хімія	Хімія	Хімія
Кількість вступників у 2023 р.	84	13	36	23	22
Вказівка в ОП про придатність до працевлаштування в закладах освіти	відсутня	відсутня	наявна	відсутня	відсутня
Психолого-педагогічні дисципліни серед обов'язкових ОК	відсутні	відсутні	відсутні	відсутні	Наукові основи шкільного курсу хімії — 9,5 кредитів
Психолого-педагогічні дисципліни серед вибіркових ОК	Педагогіка — 3 кредити.	Педагогіка — 3 кредити. Психологія управління та конфліктологія — 3 кредити.	Педагогіка / Основи педагогічної майстерності — 3 кредити. Психологія / Психологія навчальної діяльності — 3 кредити.	Психологія. Вступ до педагогічної професії — 3 кредити. Педагогіка. Сучасні освітні технології — 3 кредити. Методика викладання хімії — 5 кредитів.	відсутні
Наявність/відсутність педагогічної практики	відсутня	наявна, 4,5 кредити	наявна, 6 кредитів	наявна, 3 кредити обов'язковий компонент та 6 кредитів вибірковий компонент	відсутня
Присвоєння випускникам професійної кваліфікації вчителя	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється

104 Фізика та астрономія

Назва ЗВО	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	Львівський національний університет імені Івана Франка	Дніпровський державний технічний університет	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Назва ОП	<ul style="list-style-type: none"> • Фізика • Астрономія 	<ul style="list-style-type: none"> • Фізика • Астрономія 	Фізика та астрофізика	Фізика та астрономія	Фізика та астрономія
Кількість вступників у 2023 р.	65 + 17 = 82	43 + 16 = 59	12	14	21
Вказівка в ОП про придатність до працевлаштування в закладах освіти	відсутня	відсутня	відсутня	відсутня	відсутня
Психолого-педагогічні дисципліни серед обов'язкових ОК	відсутні	відсутні	відсутні	відсутні	відсутні
Психолого-педагогічні дисципліни серед вибіркових ОК	відсутні	відсутні	відсутні	відсутні	відсутні
Наявність/відсутність педагогічної практики	відсутня	відсутня	відсутня	відсутня	відсутня
Присвоєння випускникам професійної кваліфікації вчителя	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється

106 Географія

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	Львівський національний університет імені Івана Франка	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	Мукачівський державний університет
Назва ОП	Природнича географія	<ul style="list-style-type: none"> • Географія рекреації та туризму • Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів 	Урбаністика, просторове планування і регіональний розвиток	Географія	Географія
Кількість вступників у 2023 р.	74	12	41	21	8
Вказівка в ОП про придатність до працевлаштування в закладах освіти	відсутня	відсутня	відсутня	відсутня	відсутня
Психолого-педагогічні дисципліни серед обов'язкових ОК	відсутні	відсутні	відсутні	Загальна психологія — 3 кредити	відсутні
Психолого-педагогічні дисципліни серед вибіркових ОК	Педагогіка — 3 кредити. Психологія — 3 кредити.	Загальна та вікова психологія / Педагогіка — 3 кредити	відсутні	відсутні	відсутні
Наявність/відсутність педагогічної практики	відсутня	вибіркова, 6 кредитів	відсутня	відсутня	відсутня
Присвоєння випускникам професійної кваліфікації вчителя	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється

111 Математика

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	Львівський національний університет імені Івана Франка	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	Волинський національний університет імені Лесі Українки	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Назва ОП	Математика	Математика	Математика	Математика	Математика
Кількість вступників у 2023 р.	15	46	12	23	14
Вказівка в ОП про придатність до працевлаштування в закладах освіти	наявна	відсутня	відсутня	відсутня	відсутня
Психолого-педагогічні дисципліни серед обов'язкових ОК	відсутні	відсутні	відсутні	відсутні	відсутні
Психолого-педагогічні дисципліни серед вибіркових ОК	відсутні	відсутні	відсутні	відсутні	відсутні
Наявність/відсутність педагогічної практики	відсутня	відсутня	відсутня	відсутня	відсутня
Присвоєння випусникам професійної кваліфікації вчителя	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється	не присвоюється